

76 § Valtuustoaloite koulukyytien enimmäiskeston lyhentämisestä

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 9.9.2025 § 76

Toimialajohtajan päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta toteaa, että Iisalmen kaupunki noudattaa koulukuljetusten järjestämisessä perusopetuslain määräyksiä ja koulukuljetusoppaan perusteita.

Uuden tietojärjestelmän hankinta koulukuljetusten seurantaan varten ei ole tällä hetkellä tarkoituksenmukaista.

Aloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyi päätösehdotuksen sillä edellytyksellä, että asiaan palataan seuraavan kilpailutuksen yhteydessä.

Valmistelu

hankinta- ja logistiikka-asiantuntija Lassi Väänänen, p. 040 830 2794
talousjohtaja Eeva Suomalainen, p. 040 652 4002
toimialajohtaja Kirsi-Tiina Ikonen, p. 040 830 4336

Asian tausta:

Lukuvuonna 2025 - 2026 Iisalmen kaupungilla on 615 koulukuljetusoppilasta. Oppilaitoksia perusopetuksessa on 11 ja tämän lisäksi tulevat esiopetuspaikat, joita on 8, mihin kuljetetaan esioppilaita. Sopimusliikennöitsijöitä koulukuljetuksissa on 5. Nykyiset sopimukset ovat voimassa lukukauden 2028 - 2029 loppuun saakka, mikäli optiot 2 v. sopimuksista käytetään.

Koulukuljetukset maksavat tällä hetkellä n. 1,43 milj. euroa vuodessa, sisältäen kaikki opetustoimen kuljetuskustannukset, pois lukien koulupäivien aikaiset kuljetukset.

Koulukuljetusten järjestäminen:

Perusopetuslain 6 §:n mukaan opetus kunnassa tulee järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen

järjestämispaikkojen oppilaaksiottoalueet, sijainti ja liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

Lain (628/1998) 32 §:n mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Perusopetuslain määräykset toimivat lähtökohtana koulukuljetusten järjestämiselle. Reitit ja vaihdot mitoitetaan siten, etteivät rajat ylity yhtenäkkään koulupäivänä. Koulumatkan pituuksia myös valvotaan ja epäkohtiin puututaan heti, mikäli matka-ajat ylittyvät. Valvontaa tehdään yhteistyössä koulun ja kodin välillä.

Iisalmen koulukuljetusoppaan mukaan oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan eri kuljetusmuotoja (vuoroauto, tilauslinja-auto ja taksi). Aikatauluista johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai illalla. Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina. Kuljetusta odottavalle oppilaalle järjestetään mahdollisuus ohjattuun toimintaan. Ohjattu toiminta voi olla esimerkiksi läksyjen tekoa. Ohjattua toimintaa ei järjestetä aamukuljetusten ja koulun alkamisen välissä.

Iisalmen kaupungin koulukuljetusoppaan mukaan koulukuljetukset järjestetään ensisijaisesti olemassa olevaa julkista liikennettä hyödyntäen. Muita kuljetusmuotoja eli tilauslinja-autoja ja takseja, käytetään täydentämään julkisen liikenteen yhteyksiä tai eräissä erikoistapauksissa, kuten terveydellisten syiden niin vaatiessa. Esioppilaat käyttävät samoja kuljetusmuotoja kuin perusopetuksen oppilaat. Kuljetusoppilaiden matkaan voi sisältyä myös itse kuljettavaa kävelyosuutta kuljetusreittien varteen/varrelta.

Koulukuljetusten suunnittelu tehdään vuosittain ennen lukuvuoden alkua. Suunnitteluun osallistuvat sopimusliikennöitsijät sekä hankinta- ja logistiikka-asiantuntija yhteistyössä koulujen kanssa.

Yhteenveto:

Koulumatkojen enimmäiskestoajan lyhentäminen ei ole Iisalmen kaupungin olosuhteissa tarkoituksenmukaista. Nykyiset aikarajat perustuvat perusopetuslain selkeisiin määräyksiin, joiden puitteissa koulukuljetukset on suunniteltu ja toteutettu siten, että oppilaiden turvallisuus, kohtuullinen matka-aika ja tasapuolinen koulutusmahdollisuus toteutuvat.

Koulumatkojen lyhentäminen valtuustoaloitteessa esitetyllä tavalla edellyttäisi merkittäviä muutoksia reitteihin ja aikatauluihin, mikä kasvattaisi todennäköisesti kuljetuskustannuksia huomattavasti nykyisestä vuositasosta. Tämä voisi johtaa tarpeeseen muuttaa solmittuja liikennöintisopimuksia ja lisätä tilauslinja-auto- ja taksikuljetuksia sekä kasvattaa sopimusliikennöitsijöiden määrää. Koulumatka-aikojen lyhentäminen olisi erityisen haastavaa haja-asutusalueilla, joissa julkisen liikenteen vuorotarjonta on rajallista ja matkat pidempiä.

Nykyinen järjestelmä mahdollistaa sen, että matka-ajat pysyvät lain sallimissa rajoissa ja odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina. Tämä kokonaisuus on tasapaino kustannustehokkuuden, koulutuksellisen yhdenvertaisuuden ja oppilaiden hyvinvoinnin välillä.

Iisalmen kaupungilla ei ole tällä hetkellä käytössä digitaalista koulukuljetusten seurantaa. Seurannan käyttöönotto vaatisi uuden tietojärjestelmän hankinnan, mikä lisäisi koulukuljetusten kustannuksia nykytasosta. Asiassa tulisi selvittää myös henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät kysymykset, ennen uuden tietojärjestelmän hankintaa. Edellä mainituista syistä johtuen uuden tietojärjestelmän hankinta ei ole tällä hetkellä tarkoituksenmukaista.

Vaikutusarviointi

Päätös toteuttaa kaupunkistrategian tavoitetta Inspiroiva Iisalmi. Teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen.

Mikäli aloitteessa esitetty matka-ajan lyhentäminen toteutettaisiin, olisi tällä yritysvaikutuksia, koska nykyiset sopimukset neuvoteltaisiin uudelleen tai jouduttaisiin järjestämään uusi kilpailutus.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

Aloitteen tekijä

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto

Hankinta- ja logistiikka-asiantuntija

Oheisaineisto

Valtuustoaloite koulukyytien enimmäiskeston lyhentämisestä

Kaupunginhallitus 14.4.2025 § 99

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee aloitteen tiedoksi ja lähettää sen valmisteltavaksi hankinta- ja logistiikka-asiantuntijalle. Aloite on käsiteltävä 30.9.2025 mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Hallintojohtaja Niina Puumalainen, p. 0400 771 092

Keskustan Iisalmen valtuustoryhmä esitti kaupunginvaltuuston kokouksessa 31.3.2025 § 23, että Iisalmessa valmistellaan ja otetaan käyttöön nykyistä paremmin lasten ja nuorten etu ja hyvinvointi huomioiva oma koulumatkojen ohjeistus sekä seuranta perusopetusta saavan oppilaan osalta.

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

hankinta- ja logistiikka-asiantuntija

Liitteet

Valtuustoaloite koulukyytien enimmäiskeston lyhentämisestä